

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2023 ел, 11 март

г.Казань

КАРАР

№ 233

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 31 декабрь, 1140 нчы карары белән расланган «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты **КАРАР БИРӘ:**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 31 декабрь, 1140 нчы карары белән (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 ел, 24 май, 349 нчы; 2015 ел, 30 март, 198 нче; 2016 ел, 24 март, 165 нче; 2017 ел, 22 апрель, 238 нче; 2018 ел, 9 апрель, 224 нче; 2018 ел, 10 сентябрь, 766 нчы; 2019 ел, 22 март, 214 нче; 2019 ел, 29 май, 455 нче; 2020 ел, 13 февраль, 106 нчы; 2020 ел, 12 июнь, 484 нче; 2021 ел, 23 март, 254 нче; 2021 ел, 3 август, 677 нче; 2022 ел, 28 февраль, 176 нчы; 2022 ел, 7 июнь, 529 нчы карарлары белән кертелгән үзгәрешләргә исәпкә алып) расланган «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» дәүләт программасына (алга таба – Программа) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

Программа паспортының «Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Программаны финанслау күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Программаны финанслау күләмнәре	Программаны финанслауның гомуми күләме 19 301,34 млн.сум тәшkil итә, шулардан: Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән – 19 136,51 млн.сум, шул исәптән: 2014 ел – 1 016,48 млн.сум;
---	--

	<p>2015 ел – 3 376,21 млн.сум; 2016 ел – 1 886,84 млн.сум; 2017 ел – 1 415,82 млн.сум; 2018 ел – 3 734,22 млн.сум; 2019 ел – 2 331,99 млн.сум; 2020 ел – 501,72 млн.сум; 2021 ел – 848,76 млн.сум; 2022 ел – 2 973,48 млн.сум; 2023 ел – 311,89 млн.сум; 2024 ел – 313,8 млн.сум; 2025 ел – 425,3 млн.сум;</p> <p>жәлеп итәргә планлаштырыла торган федераль бюджет акчасы исәбеннән – 164,83 млн.сум, шул исәптән: 2022 ел – 5,31 млн.сум; 2023 ел – 7,46 млн.сум; 2024 ел – 2,19 млн.сум; 2025 ел – 149,87 млн.сум.</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына бюджет проектын формалаштырганда ел саен тәгаенләнергә тиеш. Федераль бюджет акчасы күләмнәре ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк»;</p>
--	--

Программаның I бүлегендә:

беренче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Әлеге Программа Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 2008 елның 17 ноябрендәге б-1662 номерлы боерыгы белән расланган 2020 елга кадәрге чорга Россия Федерациясенәң озак сроклы социаль-икътисадый үсешә концепциясе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 2021 елның 6 октябрәндәге б-2816 номерлы боерыгы белән расланган 2030 елга кадәр Россия Федерациясенәң социаль-икътисадый үсешә инициативалары исемлегә, 2011 елның 22 апреләндәге 13-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2011 – 2015 елларга Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешә программасы, 2015 елның 17 июнәндәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасының социаль-икътисадый үсешә стратегиясе, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының дәүләт программаларын һәм ведомство максатчан программаларын эшләү, тормышка ашыру һәм аларның нәтижәлеләген бәяләү тәртибен һәм Татарстан Республикасының дәүләт программаларын исемлеген раслау турында» 2012 ел, 31 декабрь, 1199 нче карары нигезендә эшләнде.»;

уналтынчы абзацта «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү һәм эш итү турында» 2007 елның 26 июләндәге 35-ТРЗ номерлы (2011 елның 10 октябрәндәге 35-ТРЗ номерлы редакциядә)» сүзләрен «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте турында» 2022 елның 23 декабрәндәге 96-ТРЗ номерлы» сүзләренә алмаштырырга;

1.3 бүлекчәнең «2021 елда авария хәлендәге файдаланылырга яраклы булмаган объектларга кертелгән һәм исемлектән сызылырга тиешле Татарстан Республикасы милкендәге һәм муниципаль милектәге файдаланылмаган объектлар белән үткәрелгән чаралар турында мәгълүмат» таблицасыннан соң түбәндәге эчтәлекле жөмлө өстәргә:

«Күчемсез мөлкәтнең яңа объектларын төзүне планлаштырганда моңа кадәр гамәлдәге объектларны капитал ремонтлау, реконструкцияләү яисә төзеп бетерү мөмкинлеген исәпкә алырга кирәк.»;

Программаның III бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«III. Программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү

Программаны финанслауның гомуми күләме 19 301,34 млн.сум тәшкил итә, шулардан:

Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән – 19 136,51 млн.сум, шул исәптән:

2014 ел – 1 016,48 млн.сум;

2015 ел – 3 376,21 млн.сум;

2016 ел – 1 886,84 млн.сум;

2017 ел – 1 415,82 млн.сум;

2018 ел – 3 734,22 млн.сум;

2019 ел – 2 331,99 млн.сум;

2020 ел – 501,72 млн.сум;

2021 ел – 848,76 млн.сум;

2022 ел – 2 973,48 млн.сум;

2023 ел – 311,89 млн.сум;

2024 ел – 313,8 млн.сум;

2025 ел – 425,3 млн.сум;

жәлеп итәргә планлаштырыла торган федераль бюджет акчасы исәбеннән – 164,83 млн.сум, шул исәптән:

2022 ел – 5,31 млн.сум;

2023 ел – 7,46 млн.сум;

2024 ел – 2,19 млн.сум;

2025 ел – 149,87 млн.сум.

Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм тиешле финанс елына бюджет проекты формалаштырганда ел саен тәгаенләнергә тиеш.

Федераль бюджет акчасы күләмнәре ел саен төзелә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк.»;

Программаның V бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«V. Программаның икътисадый һәм социаль нәтижәлеләген бәяләү

Дәүләт мөлкәте белән идарә итүнең нәтижәлеләген бәяләү дәүләт идарәсенең матди нигезе буларак Россия Федерациясе субъекты дәрәжәсендә дәүләт милкенең төрле функцияләренә бәйле булган нәтижәлеләкнең төрле төрләрен билгеләүне күздә тоту, ягъни:

социаль бурычларны хэл итү (мәгариф, сәламәтлек саклау, торак төзелеше һ.б.); инженерлык инфраструктурасын тәэмин итү һәм үстерү (шул исәптән энергетика, транспорт өлкәсендә);

инвестицияләр жәлеп итү һәм стратегик инвестиция проектларын гамәлгә ашыру;

эшмәкәрлек үсеше өчен шартлар тудыру;

бюджетны дәүләт мөлкәтеннән файдаланудан һәм сатудан салым булмаган керемнәр белән тулыландыру.

Бюджетка кергәч, дәүләт милкен файдаланудан керемнәр бюджетның социаль сәясәткә, сәламәтлек саклауга һәм мәгарифкә чыгымнары өлешен каплауны тәэмин итә, алар территорияне үстерү буенча максатчан бюджет фондларын формалаштыру чыганагы булып тора һәм, димәк, дәүләт милке эшчәнлегенә икътисадый нәтижәсен генә түгел, социаль нәтижәсен дә билгели.

Моннан тыш, дәүләт милкен файдаланудан керемнәрнең абсолют зурлыгы бюджетны планлаштыру процессында билгеле бер әһәмияткә ия.

Югарыда баян ителгәннәрдән чыгып, Программаның киләсе нәтижәләгән бәяләү дә урын алып тора.

Икътисадый нәтижәлелек инвестиция климатын яхшырту, эшкуарлык эшчәнлеген үстерү өчен шартлар тудыру; транспорт һәм инженерлык инфраструктурасының тиешенчә эшләвен; бюджет даирәсенә матди базасын тәэмин итү белән билгеләнә.

Программа кысаларында икътисадый нәтижәлелеккә түбәндәге юнәлешләр буенча ирешеләчәк:

республика өчен түбәндәгеләр кебек стратегик инвестиция проектларын гамәлгә ашыруны тәэмин итүдә катнашу: Свияжск төбәкара мультимодаль логистик үзәген төзү; Югары Ослан районында «Иннополис Казан» территорияль аерымланган инновацион үзәген, шул исәптән Югары Ослан һәм Лаеш муниципаль районнарындагы майданчыкларда «Иннополис» техник-гамәлгә кертү махсус икътисадый зонасын; Лаеш муниципаль районында Малайзия консорциумы катнашында «СМАРТ-Сити Казан» төзү; «Алабуга» сәнәгать-житештерү тибындагы махсус икътисадый зонасын киңәйтү;

жир кишәрлекләрен рәсмиләштергәндә нефть чыгару тармагын үстерү өчен шартлар тудыру;

дәүләт акцияләре портфеле белән идарә иткәндә корпоратив схемаларны гамәлгә ашыру һәм яңа структуралар булдыру юлы белән инвестицияләр жәлеп итү;

дәүләт һәм хосусый партнерлык формаларын үстерү;

дәүләт мөлкәте объектларын хужалык әйләнешенә жәлеп итү нәтижәсендә эшмәкәрлек, кече һәм урта бизнес өлкәсен киңәйтү;

техник документацияне рәсмиләштерү һәм махсуслаштырылган эксплуатацияләү оешмаларына тапшыру юлы белән инженерлык инфраструктурасы (газ, жылылык челтәрләре һ.б.) объектларының тиешенчә эшләвен тәэмин итү.

Бюджет нәтижәләгән дәүләт милке объектлары белән идарә итү, шул исәптән дәүләт мөлкәтен (шул исәптән акцияләр пакетларын, күчәмсез мөлкәт объектларын) капиталлаштыру чараларының финанс нәтижәләрен, Татарстан Республикасы

бюджетының салым һәм салым булмаган керемнәре динамикасын чагылдыра.

Бюджет нәтижелелеге өлешендә дәүләт мөлкәтен реализацияләүдән һәм файдаланудан, акцияләрне сатудан кәргән акчаны файдаланудан Татарстан Республикасы бюджетының салым булмаган керемнәре түбәндәге күләмнәрдә фаразлана:

(млн.сум)

Ел	Дәүләт мөлкәтен реализацияләүдән һәм файдаланудан, акцияләрне сатудан кәргән акчаны файдаланудан Татарстан Республикасы бюджеты керемнәре
2014	799,1
2015	917,9
2016	746,7
2017	1 925,4
2018	1 967,4
2019	450,9
2020	1 200,7
2021	826,9
2022	10 746,3
2023	527,9
2024	542,7
2025	547,8
Барлығы	21 199,7

Әлеге саннарны бәяләгәндә түбәндәгеләрне игътибарга алырга кирәк. Фараз республиканың берничә төп предприятиеләре белән тармак идарәсендә катнашучы дәүләт катнашындагы зур холдинглар тарафыннан алынган керемнәре үз эченә алмый. Шулай ук монда дәүләт катнашындагы зур компанияләр тарафыннан капиталлаштырыла һәм житештерүне үстерүгә һәм социаль максатларга юнәлдерелә торган табыш кертелмәгән. Моннан тыш, Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәтенә шактый өлеше керемле булып тормый, чөнки социаль һәм инфраструктура функцияләрен үтәүгә юнәлдерелгән.

Программаны гамәлгә ашырганда даими нигездә дәүләт катнашындагы предприятиеләренң банкротлыгын профилактикалау, аларның рентабельлеген арттыру чаралары үткәреләчәк.

Шулай ук муниципаль милекне һәм жир кишәрлекләрен файдаланудан һәм сатудан кәргән керемне, халык һәм оешмалар тарафыннан күчмәс мөлкәт объектлары тиешенчә рәсмиләштерелү исәбенә муниципалитетларның керем базасын киңәйтү процессын мониторинглау гамәлгә ашырылачак. 2021 елга муниципаль бюджетларның муниципаль мөлкәтне файдаланудан һәм сатудан алынган керемнәренә фараз күрсәткече – 4,5 млрд.сум.

Программаның социаль нәтижелелеге түбәндәге юллар белән ирешеләчәк: күпбалалы гаиләләргә жир кишәрлекләре бирү (күпбалалы гаиләләр санының

даими үсешен исәпкә алып);

индивидуаль торак төзелеше, торак пункт чикләрендә шәхси ярдәмче хужалык алып бару, үз ихтыяжларына бакчачылык өчен гражданнарга, крестьян (фермер) хужалыгы тарафыннан үз эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен гражданнарга һәм крестьян (фермер) хужалыкларына дәүләт милкендәге жир кишәрлекләрен бирү срокларын оптимальләштерү;

социаль ипотека торак төзелеше;

уңайлы шәһәр мохите булдыру һәм территорияләрне төзекләндерү максатларында территорияль планлаштыруның сыйфатын яхшыртуны тәмин итү;

жир кишәрлекләрен резервлау, алу, аларның категориясен үзгәртү юлы белән юл төзелешен тәмин итү һәм юл буе инфраструктурасын үстерү;

дәүләт катнашындагы коммерция предприятиеләрендә гамәлдәге эш урынарын саклап калу һәм яңаларын булдыру;

эшмәкәрләр һәм халык өчен дәүләт хезмәтләрен сыйфатлы күрсәтүне тәмин итү, хезмәтләр күрсәтү срокларын оптимальләштерү һәм аларны электрон рәвешкә күчерү.

Жир-мөлкәт өлкәсендә коррупция күренешләрен профилактикалау буенча даими нигездә эш алып барылачак.

Моннан тыш, жир-мөлкәт өлкәсендә гражданнарның хокукларын гамәлгә ашыру процессын анализлау нигезендә халыкка тиешле хезмәтләр күрсәтү шартларын яхшыртуга юнәлдерелгән нормативлар чыгару һәм башка инициативалар тәкъдим ителәчәк.

Идарә итүнең нәтижелелеге идарә итү карарларын оператив һәм адекват кабул итү, идарә объекты составын һәм структурасын оптимальләштерү өчен шартлар тудыруны күздә тотта.

Югарыда баян ителгәннәргә бәйле рәвештә, дәүләт милке белән идарә итүнең нәтижелелеген күтәргә юнәлтелгән чараларны эшләү һәм уздыру бурычлары актуаль булып кала.

Идарә итүнең нәтижелелеген бәяләү дәүләт милке белән идарә итү системасының иң мөһим бурычларынан берсе булып торуын билгеләп үтәргә кирәк: нәтижелелекне үлчәү идарә итүнең кулланыла торган ысуллары нәтижелелеген анализларга, аларның житешсезлекләрен ачыкларга һәм идарәнең нәтижелелеген арттыру юнәлешләрен билгеләргә мөмкинлек бирә.

Программа кысаларында идарә итү нәтижелелеген тәмин итү өлешендә түбәндәге юнәлешләр гамәлгә ашырылачак:

1) Дәүләт мөлкәте составын һәм структурасын оптимальләштерү.

Дәүләт милкендә бары аның төп функцияләрен гамәлгә ашыруны тәмин итә торган мөлкәт тупланырга тиеш.

Программаның гамәлдә булу чорында оптимальләштерү юнәлешләре дәүләт унитар предприятиеләре санын, акцияләрнең дәүләт пакетларын, күчәмсез мөлкәт объектларын кыскарту булачак.

Дәүләт унитар предприятиеләре түбәндәге очрактарда гына сакланырга (булдырылырга) тиеш:

социаль әһәмиятле эшчәнлекне гамәлгә ашыру;

дәүләт сәясәте күзлегеннән караганда өстенлекле тармактарда эшләү;

законнар белән фәкать унитар предприятиеләр өчен генә каралган эшчәнлекне гамәлгә ашыру;

граждан әйләнешеннән алынган яисә граждан әйләнешендә чикләнгән, шулай ук Татарстан Республикасының һәм тулаем Россия Федерациясенең милли иминлеген тәмин итә торган аерым продукция төрләрен житештерү;

законнарда каралган башка очрақларда.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә Татарстан Республикасында агымдагы оештыру-хокукий формада 1 дүлэт унитар предприятиесен саклап калу планлаштырыла.

Акционерлык жәмгыятьләренә карата дүлэт функциясе милекче буларак корпоратив хокук механизмы аша гамәлгә ашырыла. Акцияләр пакетларының шактый өлеше миноритар үлчәмгә ия, бу дүләткә идарә карарларын кабул итүгә реаль йогынты ясарга мөмкинлек бирми.

Дүлэт фонд портфеле структурасын оптимальләштерү дүләтнең бюджет барлыкка китерүче предприятиеләрне, төп тармақлар предприятиеләрен, социаль әһәмиятле предприятиеләрне үз эченә алган стратегик әһәмиятле акционер жәмгыятьләрдә генә катнашуын тәмин итүгә юнәлдерелгән.

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасының фонд портфеле структурасы максатчан портфельгә шактый яқын тора, әмма кайбер очрақларда дүлэт акцияләр пакетлары хосусыйлаштырылырга тиешле рентабельле булмаган һәм аз санлы хужалык жәмгыятьләрендә катнаша. Фонд базарының тотрыксыз торышын һәм баш тартылырга тиешле акцияләр дүлэт ақетларының ликвидлы булмавын исәпкә алып, аларны хосусыйлаштыру этаплап һәм уйлап башкарылачак.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсез файдаланыла торган күчемсез мөлкәт объектларын хужалык әйләнешенә жәлеп итүне тәмин итәчәк. Ел саен дүлэт мөлкәтен файдалануга карата үткәрелә торган тикшерүләр барышында нәтижәсез кулланыла торган яисә файдаланылмый торган мәйданнар ачыклана, аларның бер өлеше капитал ремонттан соң дүлэт ихтыяжлары өчен файдаланылачак, ә бер өлеше реализацияләнәчәк.

2) Дүлэт мөлкәтен тулысынча һәм дәрәс итеп исәпкә алуны тәмин итү.

Дүлэт мөлкәтен тулысынча һәм дәрәс итеп исәпкә алуны тәмин итү максатларында ел саен Дүлэт мөлкәте реестры күрсәткечләрен актуальләштерү чаралары башкарылачак. Шулай ук яңа исәпкә алу мәғълүмат системасын эшләү һәм гамәлгә кертү планлаштырыла (ул әлеге Программада каралмаган өстәмә финанс бирүне таләп итәчәк).

Программаны эзлекле, планлы һәм системалы гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы икътисады үсешен тәмин итүдә мөһим шартларның берсе булып тора. Татарстан Республикасы мөлкәтенең оптималь структурасын формалаштыру республиканың функцияләрен һәм стратегик өстенлекләрен гамәлгә ашыру өчен файдаланылмый идарә итү объектларын тотуга чыгымнарның авырлығын киметергә, икътисадның коммерциячел секторының матди базасын киңәйтәргә мөмкинлек бирәчәк. Кертергә планлаштырыла торган үзгәрешләр Татарстан Республикасы икътисадының конкурентлык сәләтен арттырырга һәм инновацион социаль юнәлешле үсешкә, инвестиция климатын сыйфатлы яхшыртуга, кирәгеннән артык административ һәм башка чикләүләрне киметүгә күчүне тизләтергә мөмкинлек бирәчәк.»;

Программаның кушымтасын яңа редакциядә (карарга теркәлә) бәян итәргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры
вазыйфаларын башкаручы

Р.К.Нигъмәтуллин